



Handläggare: Monica Christensen, kulturstrategiska avdelningen, Telefon: 08 508 31 921

Till
Kulturnämnden

Anna-Karin Ericson
kulturmiljöenheten, Stockholms stadsmuseum

Svar på skrivelse från Roger Mogert m.fl. (S), Ann Mari Engel (V) och Kerstin Wickman (MP) om bevarande av Vasateatern.

Förslag till beslut

Kulturnämnden godkänner förvaltningens svar på skrivelsen

Berit Svedberg
Kulturdirektör

Bo Andér
Avdelningschef

Ärendet

Roger Mogert m.fl. (S), Ann Mari Engel (V) och Kerstin Wickman (MP) har till kulturnämnden inkommit med en skrivelse daterad 2009-11-17 om bevarande av Vasateatern. Teatern stängdes årsskiftet 09/10 eftersom fastigheten ska byggas om till hotell. Det är osäkert om teatern kommer att kunna återanvändas efter ombyggnationen som beräknas vara klar 2012. I skrivelsen önskar man en redovisning av vad staden gör för att medverka till att lokalen bevaras som kulturmiljö.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samarbete mellan kulturstrategiska avdelningen och kulturmiljöenheten på Stockholms stadsmuseum.

Historik

Byggnaden uppfördes 1883-1885 efter ritningar av arkitekt F. O. Lindström. Byggherre och byggmästare var C. O. Lundberg. Byggnaden innehöll från början bostäder, kontor och butikslokaler samt en ordenslokal som 1892 byggdes om till Vasateatern efter arkitekt L. Petersons ritningar. Byggnaden hade ursprungligen rikt dekorerade fasader i nyrenässans. Under årens lopp har fasaderna förenklats

och byggnaden ändrats. 1911-1915 inreddes ett schweizeri (café med alkoholservering) under den östra gårdens överbyggnad. Lokalen har i senare tid byggts om och hyser numera en butikslokal och teaterbar. Vasateatern bevarar till stora delar ursprunglig inredning. 1954 sattes ett skyddstak över stucktaket i salongen, taket utformades dock i äldre stil men är något förenklat i förhållande till det ursprungliga taket.

Kulturhistoriskt värde

Fastigheten Klockan 1 har ett särskilt kulturhistoriskt värde och är grönmarkerad på stadens kulturhistoriska klassificeringskarta, vilket innebär att byggnadens kulturhistoriska värde inte får förvanskas enligt 3 kap 12 § i Plan- och bygglagen. Fastigheten har vidare q i detaljplan antagen 2006. Bestämmelsen säger att ”Byggnaden inte får rivras eller förvanskas. Ombyggnad och underhållsarbeten ska utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.” Trots ett flertal ändringar bevarar byggnaden i stort sin ursprungliga karaktär och Vasateatern bevarar till stora delar ursprunglig inredning. Teatern har ett stort kulturhistoriskt värde och utgör troligen det mest kulturhistoriskt värdefulla inslaget i byggnaden idag. Möjligen skulle en tilläggsbestämmelse till gällande plan som förtydligar teaterns kulturhistoriska värde vara önskvärt.

Bakgrund

Enligt nu gällande detaljplan från 2006 medges en påbyggnad på gårdshuset. Stadsmuseet avstyrkte planförslaget med hänvisning till att det innebar en förvanskning av byggnadens kulturhistoriska värde. 2007 besvarade Stadsmuseet en bygglovremiss avseende påbyggnaden och förändringar i övriga byggnaden och menade återigen att påbyggnaden hade en stor inverkan på upplevelsen och byggnadens ursprungliga utformning. Museet hade vidare synpunkter på övriga förändringar och ansåg att en antikvarisk förundersökning borde göras för de inre förändringarna. En förundersökning har gjorts av antikvarie Jan Granberg, Morgondagens Minnen, där han konstaterar att föreliggande ombyggnad till bl. a. hotell inte påverkar Vasateaterns kulturhistoriska värden, eftersom denna endast avses rustas upp samt att den planerade hotellobbyn (teaterbaren och f.d. schwezeriet) och Vasateatern binds samman. Stadsmuseet har inte erhållit remiss från Stadsbyggnadskontoret angående de senaste föreslagna ändringarna, men medverkade vid ett möte på plats i augusti 2009. Stadsmuseet hade synpunkter på både de föreslagna ut- och invändiga förändringarna som togs upp under mötet. Eventuella förändringar av Vasateatern diskuterades dock inte då denna inte omfattas av den bygganmälan som är gjord till Stadsbyggnadskontoret.

Den konstnärliga verksamheten

Vasan - eller Vasateatern, som det fulla namnet lyder - invigdes 1886 och har genom åren fungerat främst som operett- och revyscen. Bland annat var både Gösta Ekman d.ä. och Karl Gerhard teaterdirektörer här under olika perioder. 1998 övertogs Vasan av Kungliga Operan som hade behov av en annexscen för opera- och balettföreställningar. Med sin vridscen och sina 537 platser fyllde teatern ändamålet väl.

I januari 2004 bytte Vasan ägare ännu en gång, då Operan lämnade över driften till Egerbladh & Villman Produktion, med skådespelaren Krister Henriksson som en av förgrundsgestalterna. Egna produktioner har varvats med externa samarbeten, uthyrningar och utbildningar. I och med renoveringen av lokalerna har kontraktet med den konstnärliga verksamheten sagts upp och utflyttning sker den sista februari. Det finns inga planer att flytta tillbaka efter renoveringen p.g.a. att caféet, som var en viktig del av de egna intäktsmöjligheterna, kommer att försvinna.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ser mycket positivt på den konstnärliga verksamheten som bedrivits på Vasateatern under ledning av bland annat Krister Henriksson och som varvats med annan intäktsbringande verksamhet som gjort att teatern stått helt på egna ben ekonomiskt. Förvaltningen ser dock ingen möjlighet att stödja fortsatt verksamhet då den konstnärliga ledningen väljer att avsluta verksamheten. Om en ny hyresgäst med konstnärlig verksamhet tar vid efter ombyggnaden kan det eventuellt bli aktuellt att förvaltningen får ta ställning till eventuella behov av ekonomiskt stöd. Det sker i så fall enligt gängse handläggningsrutiner.

Stadsmuseet kan konstatera att Vasateatern har ett särskilt stort kulturhistoriskt värde och bör bevaras som teater och varsamt rustas upp i samråd med antikvarisk expertis.

Bilagor

Skrivelse från Roger Mogert m.fl. (S), Ann Mari Engel (V) och Kerstin Wickman (MP) om bevarande av Vasateatern.



Skrivelse från Roger Mogert m.fl. (S), Ann Mari Engel (V) och Kerstin Wickman (MP) om bevarande av Vasateatern.